

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ННІ «Інститут геології»
Кафедра геоінформатики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора інституту
з навчальної роботи

«26» 08 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ СТУДІЇ
для студентів

галузь знань	19 Архітектура та будівництво	
спеціальність	193 Геодезія та землеустрій/	
освітній рівень	бакалавр	
освітня програма	Геоінформаційні системи та технології, Оцінка землі та нерухомого майна	
вид дисципліни	обов'язкова	
	форма навчання	денна
	навчальний рік	2023/2024
	семестр	5
	кількість кредитів ECTS	2
	мова викладання	українська
	форма заключного контролю	залік

Викладачі: Федірко Іван Павлович канд. філософських наук, доцент кафедри політології,
Шелухін Володимир Анатолійович канд. соціологічних наук, асистент кафедри соціальних структур та соціальних відносин

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

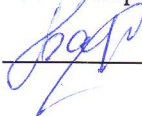
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: Федірко І.П. канд. філософських наук, доцент кафедри політології

Затверджено

Протокол № ___ від «___» _____ 2022 р.

Зав. Кафедри політології

 Байтрименко О. В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від «31» серпня 2022 року № 2

Голова науково-методичної комісії Масишова Т. Т.
(підпис) (прізвище та ініціали)

«31» 08 2022 року

Схвалено науково - методичною комісією інституту **ННІ «Інститут геології»**

Протокол від «26» серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії Всеволод ДЕМИДОВ
(підпис) (прізвище та ініціали)

«26» 08 2022 року

1. Мета дисципліни – формування знань про суспільство як соціально-політичний феномен, чинники його розвитку, стан і особливості в сучасній Україні.

2. Вимоги до засвоєння навчальної дисципліни:

1. *Знати* основні характеристики становлення та розвитку суспільства.
2. *Вміти* отримувати та інтерпретувати інформацію щодо суспільних процесів, осмислювати події, які відбуваються у сучасному суспільстві.
3. *Володіти елементарними навичками* пошуку, критичного відбору та систематизації інформації як прикладного, так і теоретичного характеру.

4. Анотація навчальної дисципліни: дисципліна спрямована на висвітлення основних досягнень світового й вітчизняного соціально-поведінкового та гуманітарного знання. Розкриваються принципи і тенденції функціонування соціальних та політичних систем у цілому, держави як фундаментального соціального й політичного інституту, громадських організацій і політичних партій та їхніх ідеологічних засад. Пояснюється соціальна і політична сутність влади, способи та межі її здійснення, актуальні історичні та сучасні особливості трансформації соціальних структур і політичних режимів, сутність соціальних та політичних відносин і конфліктів в Україні. Порівнюються характеристики традиційного та (пост)модерного, демократичних та недемократичних реалій.

4. Завдання (навчальні цілі) – сформулювати навички критичного аналізу; пояснити соціально-політичні явища і процеси, їхню презентацію у ЗМІ, повсякденній свідомості та наукових теоріях з акцентом на сучасне соціологічне та політологічне трактування; розвинути вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми, систематизувати знання про особливості функціонування сучасних соціальних і політичних систем, їхніх структурних елементів та ефективності їхньої діяльності.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

-ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

-ЗК06. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

- ЗК12. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- ФК8. Здійснювати професійну діяльність у сфері геодезії та землеустрою з урахуванням вимог професійної і цивільної безпеки, охорони праці, соціальних, екологічних, етичних, економічних аспектів.

- ФК9. Здатність застосовувати нормативно-правові акти, нормативно-технологічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	% у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	РН			
1.1	Сутність соціальних та політичних феноменів, що	Лекція,	Доповіді	10

	є предметом соціологічних та політологічних студій, володіти та вміти застосовувати базовий понятійно-категоріальний апарат соціології і політології; актуальні соціальні та політичні проблеми сучасного суспільства, умови та чинники їх виникнення та розв'язання, специфіку їх прояву в українському суспільстві	семінар, самостійна робота	та дискусії, контроль на роботу, залік	
1.2	Сутність влади як соціального та політичного феномену, ознаки, ресурси та способи її функціонування; відмінності між соціальними, політичними та державними вимірами влади;	Лекція, семінар, самостійна робота	Доповіді та дискусії, контроль на роботу, залік	10
1.3	Підходи до визначення і класифікації конфліктів та шляхів їхнього розв'язання; ознаки демократії та роль і місце громадсько-політичних об'єднань у функціонуванні демократичного режиму; проблеми світового політичного процесу і міжнародних відносин; національні інтереси України, її місце, роль і геополітичний статус у сучасному світі	Лекція, семінар, самостійна робота	Доповіді та дискусії, контроль на роботу, залік	10
1.4	Знати і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технологічні документи, довідкові матеріали у сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей	Лекція, семінар, самостійна робота	Доповіді та дискусії, контроль на роботу, залік	10
2.1	Визначати та розкривати сутність актуальних соціальних та політичних проблем, конфліктів сучасного суспільства, їх умови і чинники виникнення та врегулювання; аналізувати соціальні та політичні явища, інтерпретувати їх із позицій сучасного соціологічного та політологічного знання	Лекція, семінар, самостійна робота	Доповіді та дискусії, аналітичні завдання	10
2.2	Критично осмислювати інформацію про соціально-політичні явища і процеси, яка представлена у масовій свідомості, публікаціях у ЗМІ та в соціальних мережах, його обґрунтованість з точки зору сучасних соціології та політології; застосовувати соціально-політичні знання в майбутній громадській діяльності та спорадичній політичній участі	Лекція, семінар, самостійна робота	Доповіді та дискусії, аналітичні завдання, контроль на роботу	10
2.3	Визначати ціннісні засади різних політичних ідеологій та концепцій; орієнтуватися в програмах і платформах основних політичних партій та рухів, які впливають на політичне життя України; виявляти інтереси та цінності, що спонукають діяти різних суспільно-політичних суб'єктів та розрізняти особисті та структурні мотиватори їх вибору	Лекція, семінар, самостійна робота	Доповіді та дискусії, аналітичні завдання, есе	10
3.1	Демонструвати знання і мислення в дискусійному форматі, беручи участь у професійному обговоренні винесених тем на наукових семінарах, круглих столах, колоквиумах, дебатах тощо; презентувати результати проведених досліджень	Лекція, семінар, самостійна робота	Доповіді та дискусії, аналітичні	10

	будь-якої з тенденцій, що трансформують усталені уявлення / підходи / процеси та інститути в сучасних умовах		завдання	
3.2	Оперувати інформаційними засобами, що сприяють презентуванню результатів дослідження у систематизованому вигляді з використанням інфографіки	Лекція, семінар, самостійна робота	Доповіді та дискусії, аналітичні завдання	5
4.1	Самостійно знаходити та критично осмислювати науково-публіцистичні тексти та інші інформаційні джерела з суспільно значимих питань, виконувати усі види контрольних завдань, максимально уникаючи надмірного цитування, прихованих запозичень та інших видів фальсифікатів	Лекція, семінар, самостійна робота	Аналітичні завдання, контрольна робота	10
4.2	Бути відповідальними у здійсненні наукових досліджень на всіх його етапах, від підбору джерел до винесення аналітичних суджень із достовірністю, всебічністю та максимальною об'єктивністю дослідження як ознакою наукової сумлінності дослідника	Лекція, семінар, самостійна робота	Аналітичні завдання, контрольна робота	5

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання	РН дисципліни											
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	4.1	4.2	
ОП Геоінформаційні системи та технології												
РН2. Організувати і керувати професійним розвитком осіб і груп.	+	+	+	+						+	+	
РН3. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію. землеустрою і суміжних галузей.					+	+	+	+	+	+	+	+
ОП Оцінка Землі та нерухомого майна												
ПРН1. Використовувати усно і письмово грамотну фахову державну мову.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН3. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію					+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН4. Знати і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технологічні документи, довідкові матеріали у сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН15. Демонструвати вміння використовувати інформаційні і комунікаційні технології					+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. *Доповіді та дискусії:* РН 1.1, РН 1.2, РН 1.3, РН 1.4, РН 2.1, РН 2.2, РН 2.3, РН 3.1, РН 3.2, РН 3.3 – *тах 50 / min 30 балів.*

2. *Аналітичні завдання:* РН 2.1, РН 2.2, РН 2.3, РН 3.1, РН 3.2, РН 3.3., РН 4.1, РН 4.2 – *тах 40 балів / min 24 бали.*

3. *Контрольна робота:* РН 1.1, РН 1.2, РН 1.3, РН 1.4, РН 2.1, РН 2.2, РН 2.3, РН 4.1, РН 4.2 — *тах 10 / min 6 балів.*

- підсумкове оцінювання: у формі заліку.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Студент не може отримати залік, якщо під час семестру набрав менше 60 балів, в такому випадку слід виконати самостійне завдання у вигляді есе, змістом і обсягом відповідним кількості неопрацьованих протягом семестру тем дисципліни. Есе оцінюються аналогічно до доповідей і дискусій на семінарських заняттях.

7.2 Організація оцінювання:

1. *Доповіді та дискусії* оцінюються під час фактичного проведення семінарських занять, бали накопичуються протягом усього семестру.
2. *Аналітичні завдання* виконуються кожним студентом у межах самостійної роботи протягом усього семестру та оцінюються по факту їх завершення.
3. *Контрольна робота* виконується студентами протягом тижня після вивчення останньої теми в межах самостійної роботи.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
1	Специфіка соціологічного знання і соціологічних даних. Структурні виміри суспільства і соціальна мобільність.	2		3
2	Ціннісна регуляція соціального порядку. Сучасні глобальні та регіональні соціальні проблеми.	2	1	3
3	Соціальні елементи сучасного суспільства	1		2
4	Структурні виміри суспільства: стратифікація, нерівності, соціальна мобільність, життєвий шлях	1	1	2
5	Логіка розвитку суспільств та їх соціологічне вивчення	1		2
6	Соціальні проблеми сучасних суспільств: українське суспільство у порівняльній перспективі	2	2	3
	Контрольна робота	1		

7	Політика як соціальне явище, теоретичне знання та форма діяльності. Еволюція політичного знання.	2		3
8	Формування і функціонування політичних систем.	2	2	2
9	Політична влада як суспільне явище.	1		2
10	Соціальна правова держава та громадянське суспільство.	1	1	3
11	Громадсько-політичні об'єднання в політичній системі.	1		2
12	Світові ідейно-політичні доктрини.	1		1
13	Основні тенденції розвитку сучасної світової політики	1	1	2
	Контрольна робота	1		
	ВСЬОГО	20	10	30

Загальний обсяг 60 год., в тому числі:

Лекцій – **20 год.**

Семінари – **8 год.**

Самостійна робота – **30 год.**

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Бжезінський З. Стратегічне бачення: Америка і криза світової влади / Пер. з англ. Г.Лелів.- Львів: Літопис: 2012.- 168 с.
2. Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? Посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених / Олена Богдан; консультант-рецензент Володимир Паніотто. К.: Дух і Літера, 2015. 380 с.
3. Воронов І.О. Демократичний транзит: політико-владні трансформації.- К.,: Генеза, 2006.- 232с.
4. Кирилюк Ф. М., Батрименко О. В. Історія зарубіжних політичних вчень: Навч.-метод. посібник. - К.: ТОВ «XXI століття: Діалог культур», 2005. - 256 с.
5. Консолідація українського суспільства: шляхи, виклики, перспективи. Інформаційно-аналітичні матеріали до Фахової дискусії / Центр Разумкова за підтримки програми "Matra" МЗС Нідерландів та Фонду Конрада Аденауера. Київ, 16 грудня 2016 р. 100 с.
6. Політична система та інститути громадянського суспільства в сучасній Україні: Навч.посібник / Ф.М.Рудич та ін. – К., 2008
7. Політологічний енциклопедичний словник / Упоряд. В.П.Горбатенко та ін. –К., 2004
8. Політологія: відповіді на питання екзаменаційних білетів: навч.посіб. / за ред. В.Ф. Цвиха.- К., 2012
9. Політологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. / За ред. Цвиха В.Ф., Батрименка О.В. - К.: ВПЦ "Київський університет", 2009 – 629 с.
10. Стан сучасного українського суспільства: цивілізаційний вимір / За наук. ред. М. О. Шульги. Київ: Інститут соціології НАН України, 2017. 198 с.

Додаткова:

1. Арістотель. Політика. Пер. з давньогр. та передм. О. Кислюка. – К.: Основи. 2003. – 239 с.
2. Вебер М. Покликання до політики // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика /Пер. з нім. ОлександрПогорілий. – К.: Основи, 1998. – С. 173-191.
3. Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика / Пер. з нім. Олександр Погорілий. — К: Основи, 1998. — 534 с.

4. Вектори змін українського суспільства / За ред. В.М.Ворони, М.О.Шульги. – К.: Інститут соціології НАН України, 2014. – 466 с.
5. Даль Р. О демократии / Пер. с англ. М., 2000
6. Кирилюк Ф.М., Батрименко О.В. Історія зарубіжних політичних вчень. Навч.-метод. посібник. К.: ТОВ “XXI століття: Діалог культур”, 2005. 256 с.
7. Класики політичної думки від Платона до Макса Вебера / Євгеній Причепій (ред.). – К.: ВК ТОВ “Тандем”, 2002. – 582 с.
8. Лібанова Е.М. Нерівність в українському суспільстві: витоки та сучасність // Економіка України. – 2014. – № 3(628). - С. 4 – 18.
9. Мак'явеллі Н. Державець. Флорентійські хроніки– К.: Фоліо, 2013. – 512 с.
10. Малиш Л. Принципи та правила вимірювання структурних нерівностей у соціології: монографія / Ліна Малиш. Київ : НАУКМА, 2019. 370 с.
11. Опитування громадської думки. Як правильно розуміти та інтерпретувати соціологічні дані. Посібник для журналістів та всіх, хто працює з соціологічними даними / Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва. Видання третє, доповнене. К., 2020. 110 с.
12. Парсонс В. Публічна політика. Вступ до теорії й практики аналізу політики. - К.: Києво-Могилянська академія, 2006. - 550 с.
13. Парсонс В. Публічна політика. Вступ до теорії й практики аналізу політики. К.: Києво-Могилянська академія, 2006. 550 с.
14. Платон. Держава. – К.: Основи, 2005. – 355 с.
15. Структурні виміри сучасного суспільства. Курс лекцій / За ред..С.Макеєва. – Київ: Інститут соціології НАН України, 2006. – 372 с.
16. Черниш Н. Соціологія. Курс лекцій : підручник. Львів : Кальварія, 2003. 543 с.
17. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної думки): Підручник. - К., 2002.
18. Симончук О. Соціальні класи в сучасних суспільствах: евристичний потенціал класового аналізу: монографія. Київ: Інститут соціології НАН України, 2018. 416 с.
19. Соціально-психологічні чинники інтеграції українського соціуму / [О.Г.Злобіна, М.О.Шульга, Л.Д. Бевзенко та ін.]; за наук.ред. О. Г. Злобіної. Київ : Інститут соціології НАН України, 2016. 276 с.
20. Соціологія політики: Енцикл. словник / Авт.-упоряд. В.А. Полторак, О.В. Петров, А.В.Толстоухов. – К.: Вид-во Європ.ун-ту, 2009. – 442 с.